

HUHUJA HUMANISTEISTA -PODCASTIN TEKSTIVASTINE

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

---

Jakso 2

Alkujuonto: Yksi tutkinto, tuhat ammattia. Lausahdus, jonka moni humanistiopiskelija on kuullut opintojensa aikana. Tällä Huhuja humanisteista -podcastin toisella tuotantokaudella Itä-Suomen yliopiston opiskelijat etsivät vastauksia moniin mieltä askarruttaviin kysymyksiin. Mikä on humanistisen osaamisen tulevaisuus? Millaisia asiantuntijoita humanistisista koulutusohjelmista on juuri nyt valmistumassa, ja millaisia opinto- ja uramahdollisuuksia heille on tarjolla? Entä miten hukassa oleva humanistiopiskelija voisi löytää sen oman juttunsa ja rakentaa sen kuuluisan ammatillisen identiteetin? Mun nimi on Pipsa Humalamäki ja tää on Huhuja humanisteista.

Kauden toisessa jaksossa suomen kielen ja kirjallisuuden opiskelijat Janita Kauppinen ja Pinja Kuntola keskustelevat kurssivalinnoista ja verkostoitumisesta sekä pohtivat sitä, kuinka generalisti voisi lähteä rakentamaan ammatti-identiteettiä omien kiinnostuksenkohteiden pohjalta. Janita ja Pinja saavat vieraikseen nuorempi tutkija Irene Taipaleen ja Joensuun kaupungin viestintäpäällikkö Petri Variksen.

Pinja Kuntola: Yksi tutkinto – 1 000 ammattia. Mutta miten ajautua oikeaan virtaan? Siis juuri sellaiselle työuralle, mikä itseään kiinnostaa tai jos ei edes tiedä, mikä kiinnostaa, niin mistä sellasen kiinnostuksen kohteen löytää?

Janita Kauppinen: Tänään puhumme muun muassa kurssivalinnoista, verkostoitumisesta ja omien vahvuuksien tunnistamisesta, jotka on tärkeitä asioita tämmösen ammatillisen identiteetin rakentamisessa.

Pinja: Opintojen alussa painotetaan kurssivalintoja ja myöhemmin puhutaan, että pitää verkostoitua ja tehdä valintoja työelämää ajatellen.

Janita: Etenkin tälläsillä humanistisilla aloilla, joilla valmistutaan generalisteiksi, eli ei mihinkään tiettyyn ammattiin. Tämä identiteetti jää hyvin pitkälti opiskelejalle itse rakennettavaks. Ja humanistiset alat on vähän sellasta niinku muovailuvahaa.

Pinja: Niin miten siis valjastaa niistä omista kiinnostuksen kohteista ihan oikea ammatti?

Pinja: Minä olen Pinja Kuntola, viidennen vuoden kirjallisuuden opiskelija ja humanististen tieteiden kandidaatti.

Janita: Ja minä olen Janita Kauppinen, kolmannen vuoden kirjallisuuden opiskelija ja tällä hetkellä mä kirjoitan kandidaatin tutkielmaa.

Pinja: Ja vieraina meillä on täällä tänään Irene Taipale, filosofian tuplamaisteri ja nuorempi tutkija ja lisäksi myöskin teatterikriitikko.

Janita: Ja Petri Varis, yhteiskuntatieteiden maisteri, Joensuun kaupungin viestintäpäällikkö. Kertokaahan toki sitten lisää itse itsestänne, teidän ammatillisesta identiteetistä ja urapolustanne. Eli miksi olette täällä? Ole hyvä, Irene.

Irene Taipale: Juu. Terve vain ja ammatilliselta identiteetiltäni nyt kain ensisijaisesti olen tosiaan nuorempi tutkija. Eli teen väitöskirjaa tuolta englannin kielentutkimuksen alalta täällä Itä-Suomen yliopistossa. Ja sitten kuten mainittiin, niin mulla on niitä filosofian maistereita kaksi ja toinen niistä oli sitte kirjallisuudesta. Mutta englannilla mä aloitin ja sillä sitten jatkoin nyt tuonne tohtorikoulun puolelle. Ja sitten tosiaan lisäksi on tehnyt useamman vuoden nyt näitä teatterikritiikkejä Karjalan Heiliin tämmöisenä ikään kuin lisää lisätyönä ja erittäin mielenkiintoisena sellaisena.

Janita: Petri voi kertoa seuraavaksi itsestään.

Petri Varis: Joo, terve vaan. Identiteetti on varmaan vähän hakusessa tässä ammatillisessa mielessä. Oon vajaan vuoden nyt ollu Joensuun kaupungilla viestintäpäällikkönä ja haen ehkä vähän sitä, että tässä nyt ollaan tämmönen kunnallinen viranhaltija, et se ei ihan sillai vielä selkärangasta lähe, että mitäs se on. Aikaisempi työuraa, jos hienosti sanotaan, niin oli tuolla festivaalientällä. Olin Ilosaarirockin vastaavana tuottajana viimeisenä työtehtävänä. Olin Joensuun Popmuusikot Ry:llä 15 vuotta töissä. Eli vähän vähän niinku erilaisesta

organisaatiosta hyppäsin nyt tuonne Joensuun kaupungin palvelukseen ja tässä vähän niinku tutkiskellaan, että miltäs se nyt tuntuu. Ihan hyvältä tuntuu kyllä.

Pinja Kuntola: Yliopiston alussa painotetaan paljon kurssivalintoja ja sivuaineiden valintojen merkitystä. Vastuu kurssivalinnoista on kokonaan opiskelijalla ja näist kurssivalinnoista koostetaan sitten kokonainen tutkinto. Tietenkin kurssit kannattaa valita ura mielessä pitäen, mutta miten suuri merkitys niillä oikeasti on?

Janita: Eli millä ajatuksilla opintojesi aikana valitsit sivuaineesi ja kurssisi?

Irene: No mulla oli sillä lailla, et mä tosiaan hain sinne englantia opiskelemaa ensin, mut samaan aikaan sitten suomen kieltä ja kirjallisuutta, ja silloin ei vielä tarvinnut päättää, jos olis sinne ottanut jomman kumman näistä pääaineekseen, niin se oli sit vasta siinä käsittääkseni kandidaiheessa valittu. Mutta minä en oikein osannut päättää siinä sitten, vaan halusin kaiken ja sen takia sitten tällai, et olisin päässyt molempiin, niin sain sitte sivuaineoikeuden hankittua heti Suomeen ja kirjallisuuteen sit sinä ensimmäisenä opiskeluvuotena, kun kuitenkin sit siihen Englantiin päädyin tän pääaineen osalta. Ja sitten itsehän valitsin tän aineenopettajalinjan, niin mulla se oli sillä lailla aika selvä, että myöhemmin sitten tuli tämä pedagogisten kokonaisuus sinne suoritettavaksi ja siellä syventävien opintojen puolella oli sit niin enimmäkseen valinnaiskursseja ja kaikki pyöri sit sen gradun ympärillä ja se ehkä sitte oli se, mikä eniten loppujen lopuks sitten määrätti niitä mun omia kurssivalintoja. Ja se on tietysti aika luonnollista, koska sitten päädyin jatkamaan sitten näitten tutkimusteni parissa ja niistä toki sitten hyötyä on ollut tällä tutkija polulla.

Petri: Mulla meni aika sillai sujuvasti sekoilen kyllä tuo, miten on päätynyt mitäkin opiskelemaan. Heti lukion jälkeen siellä jotenkin ylioppilasjuhlahumussa hain opiskelemaan tai niinkun hain journalistiikkaa ja yhteisöviestintää, mitä liekään, Jyväskylän yliopiston. Mut sinne on hirveän vaikea päästä ja miä silloin ainakin luin Uri Gellerin elämäkertaa, enkä niitä pääsykoekirjoja. Vaan niinku olin innoissani uudesta kesästä siellä ja ei tiedäkään mitään saumaa ollu silloin päästä sinne siihen hommaan.

Ja sit siinä pikkusen aloin skarpata ja oli ehkä se ajatus, että taide ja kulttuuri jotenkin kaikessa laajassa muodossaan kiinnostaa. Ei ollu mitään käsitystä, mitä sillä tekisi, mutta sitä kuulosti kivalta opiskella. Kerkesin taidehistoriaa lukemaan. Onnekseni en päässyt sinne, mutta sitten päädyin tänne Joensuun yliopistoon kulttuurintutkimuksen koulutusohjelmaan.

Ja siellä luin oikeastaan vähän kaikkeen, mitä sinne kuuluu: kulttuuriantropologiaa, musiikkitiedettä... taideaineitten opintokokonaisuutta ja taiteensosiologiaa aineopintoihin asti. Ja sit silloin niinku ehkä pikkusen alko tulla sellainen, oli jo kerenny vähän töitä tehdä siinä sivussa, ni tulla semmonen olo, että nyt ollaan aika kapealla uralla tässä menossa tämän taiteensosiologian kanssa. Et jos ehkä se kuitenkin silleen

vähän pragmaattinen lähtökohta yhteiskuntaan oli, että huvittaa kuitenkin jotain käytännöllistä tehdä, nii se tuntu siltä, että tässä ei niinku ihan kauheen laaja oo tosiaan oo se, että mihin tästä voi päätyä ja sit vaihoin tuonne niinku, tai hain, sosiologian puolelle. Ja ajattelin, että nyt aika pitkällä oli ne opinnot, että ehkä kuitenkin se yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinto sosiologiasta, ni pikkusen kuitenkin antaa enemmän mahdollisuuksia, kun tuo taiteen sosiologia ja sieltä sitten valmistuin. Kaikki sivuaineet siis on tuolta humanistiselta puolelta ja oikeastaan sieltä kulttuurintutkimuksen koulutusohjelman, silloisen, niinkun ainevalikoimasta.

Pinja: Mites ajattelitteko te, että ne kurssivalinnat niinku määrittää teidän uran tai tulevaisuuden jollain tavalla?

Irene: Itsellä juuri niin kuin tuossa aikaisemminkin pohdiskelin, nii oli tavallaan se semmonen turvallisuuden haku, että olis sitte joku selkeä ammatti, eikä tätä generalistin yleispulmaa. Mutta totta kai sillä sitten juuri määritin pitkälti sitä, että luin itseni just aineenopettajaksi, enkä sitten esimerkiksi ottanu jotain ihan muuta sivuainetta.

Petri: Varsinkin alkuvaiheessa opintoja mulla varmaan uravaihtoehtona pyöri mielessä pikemminkin sä, et soitan rokkia ja vallotan maailmaa. Että aika vähän niillä kurssivalinnoilla siinä vaiheessa tuntu olevan merkitystä. Enempi se oli ehkä sitä, että näitä kiinnostaa. Siellä on aiheita, jotka kiinnostaa ja niit on kiva niinku opiskella.

Ehkä tossa tosiaan sit, ku se alko lähestyä se gradu ja se, että niinku ne opinnot on jotenkin näkyvillä, että ne on päättymässä joskus, ni silloin tavallan mielti sitä, että ehkä sen tutkinnon haluaa ottaa kuitenkin tavallaan tommosta. Silloin se tuntu vähän ehkä semmoselta enemmän mahdollistavalta.

Mut ei mulla silloinkaa ollu yhtään niinku mitään käsitystä ollu, et mitä sosiologi voi tehdä työkseen. Se... yleisasantuntija [naurahtaa] tai niinku mielipideautomaatti. Niin ei sitä sillä osannut ajatella ja siinä vaiheessa oli jo kerennyt tehdä töitä ennen kuin sitten graduni tein loppuu, että se oli ehkä tavallaan sitä sen työn kautta jo mielessä se, että mitä tässä tulee tekemään, eikä niinkään että mitä tää on niinku mahdollinen tutkinto sitten tulee tarjoamaan. Et sillo oli jo niinku tavallaan jollain laitteella menossa se työn tekeminen.

Janita: Kerrohan, missä olit töissä silloin opintojen aikana? Ja mitä kautta päädyt sinne töihin?

Petri: Joo. Olin ammattikorkeakoululla täällä tekemässä harjotteluani ja tein siellä kesällä kesää tämmöstä kyselytutkimusta julkiselle puolelle. Eli ei siis ollu mitään tekemistä, ku kukaan ei heinäkuussa vastaa mihinkään kyselytutkimuksiin julkisella

puolella, kun kaikki on lomalla. Mulla oli kamalan tylsää. Se oli parin kuukauden harjoittelu ja se oli päättämässä syksyllä.

Ja sinä avokonttorissa oli yksi toinen työntekijä, joka niinku siinä ku kuuli suunnilleen, mitä hän teki, et siel on mielenkiintosa asioita, mitä se on puuhaamassa jotaki elokuvaan ja muuhun liittyvää, ja sit siellä vaan nostin käteni pystyyn, että hei hei, et hauskalta kuulostaa, mitä teet, voinko auttaa Mul on on tästä tosi tylsää, istun täällä kaikki päivät liian hyvin ilmastoidussa toimistossa ja saan flunssan vaan, ku ulkona on niin kuuma ja mulla on shortsit jalassa.

Ni sitte sanoin siis, että on kiinnostunu kaikesta kulttuuri-, taidehässäköistä ja niitä koko elämäni jollain tasolla harrastanu, että voisin yrittää olla avuksi ja päädyin sitten kirjoittamaan elokuvaesittelyitä, ku tämä kollega tässä oli tekemässä elokuvafestaria. Ja sitä siinä puuhasi harjoitteluni aikana. Jälleen huomasi, että tästä nyt voi ottaa iloa (-) [0:08:48] ja palkkasivat minut sit ammattikorkeakoululle elokuvafestivaali hommiin avuksi ja sitten tämä tapahtuma, joka on siis Rokumentti-elokuvafestivaali Joensuussa, vieläkin olemassa oleva. Niin se tän vuoden jälkeen pääty tuonne Joensuun Popmuusikot Ry:lle. Se oli siis hankkeella tehty siellä ammattikorkeakoulussa ja sitä popparit rupes sitä järjestämään. Ja nehan tarvii siihen sitten elokuvafestivaalin tämmösen tuottajahenkilön ja sitten katto, että tuo tuolla nyt on tehnyt. Tunsin siis sieltä ihmiset jo muitten harrastustani ja kaveripiirini kautta, ja he tuns miut. Niin sitte sitten luontevasti palkkasivat sitten minut tekemään sinne elokuvafestivaalia ja musta tuli kesken opintojen sitte elokuvafestivaalin vastaava tuottaja.

Alko sillä suunnilleen, että kirjoitin Googleen, että mikä on elokuvafestivaali ja sit siitä lähettiin niinku tuottamaan. Tuonne maailmalle julistamaa, että meillä on täällä Pohjoismaiden suurin musiikkielokuvafestari ja siitä lähti. Sitten olin 15 vuotta poppareilla töissä.

Janita: Näinkin voi siis käydä.

Pinja: Joo.

Petri: Joo, tästä ehkä oppineena sitä mitä oon aina sanonu, kun vastaavasti on keskustelu sillai urastani. Ehkä tuo että kannattaa niinku tavalla, jos mikä tahansa paikkaa, missä voi nostaa käden ja sanoo, että voiko osallistua, vaikkei siitä palkkaa sais tai mikä oiskaan se tilanne, niin kyllä kannattaa. Et mulla ainaki kaikki oikeastaan, mihin on päätyne on ollu sitä niinku, et joku oma aktiivisuus siellä ja on sille niinku tuppautumassa mukaan johonkin juttuihin, jotka kuulostaa kivalta ja sit joku on joskus ruvennu maksaa niistä palkkaa.

Janita: Jep. Ja siitä puhutaankin sitten myöhemmin lisää, näistä ihmissuhteiden muodostamisista ja muusta siihen liittyvästä. Kun palataan takaisin näihin opintoihin

ja mietitte opiskelija-itseänne... (Jos voitte) [0:10:25] mennä siihen takaisin menneisyyteen opiskelijana, niin valitsisitteko te kurssit jotenki eri tavalla?

Irene: No en välttämättä niitä kursseja eri lailla, että sen verran niinku omasta mielestä ja ilmeisesti muidenkin mielestä kuitenkin niinku kattava paketti tuli sitten tehtyä. Niin ihan tyytyväinen oon silleen niihin kurssivalintoihin, mitä on. Et totta kai sitä joskus sitten miettii sitä, että olis ollu semmosia kaikenlaisia kiinnostavia aineita, kuten vaikka filosofia, mitä en sitte ihan vaan sen takia, että ei ollu yksinkertaisesti aikaa ja ajattelin, että juuri priorisoin sit sellaiset kurssit ja kokonaisuudet, jotka sitten niinku edistäis mun mahdollista työllistymistäni joskus.

Petri: Joo. Tuo on vähän hankala tommonen kysymys, että niinku tekisinkö jotaki toisin. Et varmasti tällä kokemuksella ja tiedolla elämästä tekisin jotakin toisin, jos nyt oisin siellä niinku tänään neljäkymppisenä Petrina siellä niinku aloittamassa yliopistouraani. Kyllä kieliä lukisin ehdottomasti vaikka väkisin ja ehkä menisin jotakin kauppatieteiden puolelta markkinointia ja jotakin perustalousoppia niinku hakemaan, koska niistä ois hyötyä. Mutta et siinä kaksikymppisenä Petrinä niin en. (-) [0:11:38] joku mulle ois tullu sanomaa, että tee näin, ni en ois tehny. Et se on sillai vähän niinku, että tein varmasti silloisena ihmisenä, mikä olin, niin just ne valinnat, mitkä piti tehdä. Että ehkä semmoinen jossittelu on vähän hankalaa. Nyt jos opiskelisin, niin opiskelisin vähän toisia juttuja kyllä.

Pinja: On ollut puhetta näistä niinkun kursseista ja siitä, että miten niitä on tullut valittua. Mutta ootteko niinku miten soveltanu niitä käytännön työelämään tai ylipäätään, et millaista hyötyä niinku opintojen aikaan koetuista asioista on ollu? Myöskin niinku opintoja ulkopuoliset jutut, niinku mitä nyt on vaikka harrastuksia tai just mitä Petri sanoit jo aikasemmin niistä, että on harjotteluja ja tämmösiä, niin mitä kaikkea niistä ootte kokenu olevan hyötyä?

Petri: No sillai suoraan jostain kursseista on vähän ehkä vähänlaisesti ollut töissä hyötyä. Joskus oli vähän sitä mieltä, että ei juuri yhtään, mutta tässä onneks on vähän kypsynyt itsekkin ajattelussa. Että on sitä ollut. Suuri hyöty on varmasti sellasesta niinku yleisestä analyttisestä ajattelusta, mikä on tullu opintojen myötä. Et kyl siitä nyt on huomaa sillee jatkuvasti olevan hyötyä kyllä tässäkin työssä, missä on, niin tosi paljon hyötyä siitä, et pystyy näkee rakenteita ja ymmärtämään, miten ne muotoutuu ja mitkä niihin vaikuttaa.

Ja sosiologian opiskelun alussa sanottiin jotenki, tai professori sano jotenkin hienosti, että tämän jälkeen teillä kaikilla on sellanen sosiologinen silmä, josta ei pääse eroon. Ni kyl sitä on huomannut, et sellane on. Sit rupee miettii vähän niinku tavalla... Matrixia kattoo siellä kaikessa, että miten ihmiset toimii, mitkä niihin vaikuttaa ja muuta kaikkea. Et kuvitellee, et tästä nyt jotakin ymmärtäs.

Et sen sen on sen on huomannut, että tollanen on ja sit ihan semmonen konkreettinen hyöty on siitä, kun graduni kirjoitin vasta sit, ku oli jo pari vuotta tehny noita tuottajajuttuja ja muuta kaikkea ja siihen kuitenkin liittyy myös erilaisten avustusten hakeminen, varsinkin tommosessa elokuvafestari hommassa, niin käytin sitten graduni aineistona opetusministeriön erilaisia tukipapereita ja strategioita ja muuta ja tutkin sitä kieltä, mitä siellä on ja se oli ihan selkeää semmonen niinku tekninen hyöty siitä, että tiesin mitä pitää sanoa erilaisissa avustuspapereissa, että tukea saa. Ni se oli tämmönen tosi konkreettinen asia, minkä sitten oivalsin itelleni tehdä siinä. Et se kyllä on auttanu siinä, että pystyy noita hakuprosesseja, kun niitä tarvi tehdä aikasemmin, ni vähän paremmin ehkä tekemään.

Irene: Joo. Itekkä ehkä painottaisi enemmän sitten yksittäisten kurssien sijaan sitä koko, niitten kaikkia vuosien kumulatiivista vaikutusta sitten elämässäni. Et jos mulla ois... mä suunnittelin mielessäni joskus, että jos olis joku hieno publiikki ja minä siellä jostain syystä pitämässä puhetta, niin sitten minä selittäisin siellä, et se mikä ehkä kaikesta sitten kiteytyi lopulta olis tämmönen, että älä oleta. Koska se tuli sellasena, niinku jatkuvasti huomasi, että minä ajattelin, et minäpä nyt tarkistan ja etsin lähden viihteen jollekin tälle yhdelle jutulle, jonka mä jo tiedän valmiiks. Ja sitte ku se meni etsimään sen niin sanotun varmistuaksen, ni huomaskin, että täällä onkin joku vuosikymmenten debatti tästä aiheesta ja itse asiassa tästäkään ei tiedetä oikeastaan mitään tai että se on ainakin hyvin kiistanalaista. Että se on semmonen, mikä on sitten tää tämmönen kyseenalaistamisen ja omien oletusten purkaminen, mikä ehkä sitten on se suuri oppi, minkä yliopistosta itse koen saaneeni.

Toki sitten on paljon sitä tätä muutaki ja sit on jännä, miten niitä sit toisaalta joidenkin yksittäisten kurssien anti saattaa tulla jossain. Vaikka esimerkiksi jossain teatterikritiikissä, niin mä niitä sosiologia opintojani varten kävin yhden historian kurssin, josta tykkäsin tosi paljon ja sitten... on sitten oikein nohevana ollu jollain jossain arvostelussa, niin täällähän näkyy nämä modernin Suomen rakennemuutos sitten, mikä sieltä tuli. Just tuon kurssin nimi taisi olla jotain tuon tapaista. Niin kyllä niitä sitten niitä semmosia tavallaan... pienempiäkin kokonaisuuksia ja tiedon jyväsiä on huomannu sitten, että saattaa jossain yllättävässä paikassa tarvita sen ja sit mun semmoinen tietynlainen viisaus on ehkä se, että kaikki liittyy kaikkeen. Niin sitten juuri huomaan ne, että jokin tommonen yllättäväkin kytkös tai tieto, mikä on joskus elämässä tullut hankittua, niin sit se voi tulla tarpeelliseksi uudestaan paikassa, jossa sitä ei olisi ehkä olettanut.

Petri: Yks semmonen, vois lisätä vielä sen, et semmonen tosi konkreettinen asia, mitä hyötyä ollu, että tässä nykyisessä työssäni en siis ois, jos mulla ei ois sitä tutkintoa ois, koska se on vaatimuksena tuohon työhön. Ni ei ois pystyny sitä ees hakemaan, että oli hyötyä. Kannatti opiskella.

Pinja: Oliko siis vaatimuksena nimenomaan yhteiskuntatieteiden maisteri vai ylempi -

Petri: Ei, siis ihan ylempi korkeakoulututkinto.

Pinja: Se on semmonen niin kuin asia, mikä aina mietityttää, että onko sillä tavallaan sinänsä merkitystä aina jokasessa työpaikassa, että mikä se on se ylempi korkeakoulututkinto vai riittääkö se, että se on siellä niin. Se on ihan niinkun hyvä tieto.

Janita: Jep. Se varmaan tosi paljon myös riippuu siitä, että miten osaa sanallistaa sen oman tutkintonsa hyödyn juuri siihen ammattiin. Ja miten te ootte tunnistanu ja sanallistanut tän opinnoista saadun osaamisen, esimerkiksi työhaastatteluun tai muuten työelämässä?

Irene: No itellä kun on taustana sellanen liikakin kriittisyys omia tekemisiä ja itseä kohtaan, niin se on sitte niinku tietyllä lailla vaikea ja uskon, et varmaan aika monella muullakin on tämmöstä. Tuntuu, että niinku mitäs minä tässä nyt leveilen jollain ja onko katetta.

Ja ehkä sitten myös niinkun naisena niin koen juuri, että sitä ei välttämättä niin kannusteta siihen, meitä niinkun kehumaan itseämme, vaan pikemminki ehkä vähättelemään. Niin sitten tässä työhakuprosesseissa ja muissa sitte tää pitäs kaikki unohtaa ja ollakki sitte sillain... kaikki peliin. Ja mä oon joskus ajattellu, et se on semmonen... kyl siinä sitten pääsee tämmöseen ränttäliksi -moodiin, missä tuota sitten vaan miettii, että mitäs kaikkea minä olenkaan tehny ja sitten se on se kaikki liittyy kaikkeen. Tulee taas tässäkin, et alkaa miettiä ai niin tuohon minä kävin juuri sen jonkun yhden kurssin. No minähän osaan sitten tätä ja että ei sillä ainakaan vähätellä siinä vaiheessa sitten itseä.

Että ei toki pidä keksiä jotain semmosia meriittejä, mitä ei olis, mutta että jos jotain niin sitte, että niinku ei ainakaan ujostella siinä vaiheessa, vaikka se tuntus silleen kiusalliselta, niin silleen neuvosin. Et se ei oo se paikka olla silleen kainovieno.

Petri: Joo. Mulla on tämmönen yhden työkokemuksen ja työnhakuprosessin kokemus tässä elämässäni suunnilleen. Että nyt tähän tähän työhön niinku ihan tosissani tein työhakemuksen ja CV:t ja kaikki ja tajusi, että en varmaan elämässäni kertaakaan aikaisemmin oo tehny. Paitsi harjoittelun tein silloin 20 vuotta [naurahtaa] aiemmin tän. Että ei oo ollu tarvetta hakea töitä. Täst tuli tämmönen kokemus ja se oli jännää ja mielenkiintoista kyllä.

Se on totta kai hankalaa se itensä kehuminen. Ehkä tossa omassa, kun hain tota viestintäpäällikön tehtävää, ni en muistanut tarkkaa enää, että miten siinä nostin niinku opintojani esille. Tietysti sen, mitä oon opiskellu, mut ehkä tavallaan vaikka sen, että graduni on tehnyt kulttuuripolitiikkaan liipaten ja sit ku haen tollaselle

kunnalliselle puolelle, jossa se kuitenkin se politiikka on läsnä siinä työssä koko ajan, niin se nyt että on jonkinlaista ymmärrystä, miten tuollainen mekanismi toimii. Ni se ei varmaan haittaa, mutta mun on vaikea uskoa, että vaikka tollaset asiat oli kauhean merkityksellisiä siinä minun valinnassani siihen työhön.

Mutta tavallaan... ite nää sen, että just ne kaikki tavallaan... Ehkä silloin harjoitteluun kun hain aikaisemmin ja sillo ei ollu minkäänlaista työkokemusta, eikä vielä mitään tutkintoja, silloin piti oikeasti niinku koittaa keksiä ja soveltaa, et mitä mussa ois sellasta, joka vois jotenki olla kiinnostavaa. Niin silloin kaikesta harrastuksesta ja muista tämmösestä, mitä oli tehnyt vapaaehtoispuolen töistä, niin niistä koitti keksiä sitä, että okei no bändien kanssa oon puuhannu vaikka kuinka paljon tuolla. No se on lisännyt paineensietokykyä, siellä ollaan esiintymässä ja siellä joutuu niinku kiireisessä aikataulussa huonoilla pakuilla ajamaan siellä, täällä, tuolla, järjestään sen logistiikan. No siitä hyötyy. Siinä on semmonen, että niinku pystyy tommosessa paikassa toimimaan jotenkin järjestelmällisesti ja se resonoi kauheen hyvin.

Parikin sellasta, jotka ei tienny ees hakevansa harjoittelijoita, otti yhteyttä, et hei sulla on niin hyväkuulonen tää siun hakemus, että tuu haastatteluu. Että tämmösillä asioilla on merkitystä. Et ehkä niillä semmosella käytännön kokemuksillakin, niitä ei kannata vähätellä missään mielessä varmaan mitään hakiessa. Koska varmasti kaikissa työpaikoissa arvostetaan sellaista niinku kykyä olla järjestelmällinen ja jotenkin semmosta näyttöä siitä, että on pystynyt organisoimaan juttuja tai on tulee toimeen hyvin ihmisten kanssa, jos pystyy niistä kertomaan, et on pyörittänyt partiota ja siellä on ohjannut 50:tä ihmistä, ni aikamoinen taito sekin. Että tavallaan kaikilla meillä on paljon semmosia juttuja, jotka pikkusen kaivamalla ja jotenkin muotoilemalla, niin saa kyllä varmasti moneen työpaikka on tosi kiinnostavan kuuloseks.

Pinja: Onko sitten parempi luetella kaikki kurssit, mitä on käynyt vai ennemmin vaan niinkun miettiä, että miten perustella se niistä saatu hyöty tai just että jos on ollut partiossa niin se, että ei vaan mainitse, että on ollut partiossa vaan että kertoo, et minkä takia siitä on hyötyä just tässä?

Petri: Juuri näin. Tuo on varmasti se olennainen. Että kaikilla on kuitenkin ne listat olemassa ja sit jos ei, no tietysti, onko vaikka Irene sulla tavallan tutkijan työssä voi olla tosiaan erilainen se, että mitä on vaikka tutkinu ja opiskellu ja muuta kaikkea, sen merkitys. En tiää. Oletan tässä vaan [naurahtaa], mutta sitten vaikka tuolla festaripuolella, ni siellä on niinku hohhoijaa sanottu jollekin tutkinnoille taas, jos siellä ois niinku hakenut töitä. Et sit se käytäntö merkkää niin paljon enemmän. Et ku voi olla se vastapuoli sellainen, jolla ei mitään käsitystä, mitä ne opinnot on. Niitten kurssien luettelo voi olla ihan yhtä tyhjän kanssa.

Irene: Joo, samaa mieltä kyllä. Että tavallaan semmonen lista kursseista, ni periaatteessahan se löytyy sieltä tutkintotodistuksestakin, jos joku sen haluaa nähdä ja ne kurssin nimet ei varmaan sano jollekin työnantajalle hirveesti mitään ja ylipäättään vähän niinku siellä tieteellisessä kirjoittamisessakin, niin se havainnollistaminen olis tärkeää. Että ainahan voi listailla jotain adjektiiveja, että olen yhteistyökykyinen ja itseohjautuvaa, mutta sitten olis paljon parempi, jos pystyis se jonkin todisteen ikään ku antamaan siitä, kuin sitten vain kertoilemaan asioita, jota periaatteessa kuka tahansa voi luetella.

Ja sit juuri niinku Petrikin tuumi, niin ne voi löytyä sitten ihan muualtakin, ku sieltä yliopistomaailmasta tai muun korkeakoulun tai minkä tahansa koulutuslinjan onkaan valinnut. Niin just niistä harrastuksista ja vapaaehtoistöistä. Nekinhän on juuri hieno tapa osoittaa sitä, että on ollu kiinnostunu ja halunnu tehdä asioita, vaikkei siitä oo edes palkkaakaan saanu, niin mikäpä sen hienompi niinku kerrottava sitten esim. työhakemuksessa.

Petri: Ite tuohon viimeiseen työhakemuksen kirjoitin yhtenä positiivisena asiana sen, että vaikka on kaksi pientä lasta huutamassa kotona, ni nukun silti hyvin. Pystyn palautumaan nopeasti. Kyl se tuntu, että siellä moni oli, et haa haa, tuo on ihan hyvä juttu [naurahtaa].

Pinja: Se on hieno taito osata.

Janita: Se on vaikee.

Hyvä. Eli seuraavaks me päästäänkin verkostoitumiseen ja siitä puhutaan nykyään todella paljon, ainakin täällä meillä Itä-Suomen yliopistossa. Mutta tää termi on silti hieman hämärä ja sumunen. Et suhteet rakentaa sellaista käsitystä omasta ammatista ja asiantuntijuudesta ja työuraa voi kehittyä niiden avulla tosi moneen suuntaan. Mut miten niitä ihmissuhteita käytännössä katsoen solmitaan? Ja mitä jos ei tunne ketään, koska esimerkiksi freelance alaa toimii täysin suhteilla ja hirveän moni humanistisen alan osaaja toimii tälläsenä freelancerinä?

Kun kaikessa yksinkertaisuudessaan verkostoitumisen ainakin pitäisi olla ihan vaan ihmisiin tutustumista ja vuorovaikutusta heidän kanssaan, niin miksi se sitten ilmiöinä on niin monimutkanen tai saattaa tuntua monesta niin kauheen vaikeelta?

Pinja: Ensimmäisenä kysymyksenä tässä ois, että mikä on sun suhde verkostoitumiseen? Ja et miten siihen niinkun sun mielestä kannattaa suhtautua? Ja miltä se niin kuin tavallaan näyttää ja tuntuu, tai on näyttäytynyt ja tuntunu aikasemmin?

Petri: No musta niinku tavallaan ei kannata ehkä suhtautua sillä tavalla, että nyt tässä on tämä suuri verkostoituminen edessä, tämän täytyy suorittaa, nyt minä

verkostoidun. Että minusta ehkä nykyinen media ja puhetapa ja miten me ite puhutaan jostai urista, niin saadaan kuulostamaan vähän hienommalta, kun oikeasti asiat maailmassa ovatkaan.

Että on toki ihmisiä, jotka niinku on verkosto-, semmosia niinku kliseisesti amerikkalaishenkisiä verkostoituja. Ei siinä mittään. Se voi olla luonteenpiirre. Mut et sillee, et kaikki on pilalla, jos ei oo super-verkostoituja, niin kyllä tässä on niinku kaikenlaisille ihmisille tilaa maailmassa ja mahdollisuuksia.

Ja se on kuitenkin vain ihmisten kanssa toimimista se, että ei niinku tekisi liian isoa tollasista asioista jollai nimellä, et nyt täytyy verkostoitua. Verkostoitumistahan on niinku somekavereitten pyytäminen ja saaminen. Se on verkostoitumista nykyaikana, eikä se välttämättä ole sen kummallisempaa. Mä uskon, että tuolla nykypäivän nuoret on sellasia verkostoituja ja mitä ei oo ikinä kuvitellu vaikka olevansa ihan sillä, että niillä on snäppi-kavereita tai TikTokissa, ketä seurataan tai mitä ne ikinä onkaan. Et sehän on nykyään nykypäivästä verkostoitumista. Ei sen tarvitse olla sen monimutkaisempaa. En haluais tommosta asiaa nostaa jotenkin jalustalle.

Tietenki jossain töissä on niinkun ihmisiä, jotka tekee sitä hyvin tietoisesti ja järjestelmällisesti. Ja mikäs siinä, tehköt. Mie en oo kauheen verkostoituja ollu. Miä oon tietenkin kuvitellu olevani ainakin sellainen, että minua ujustuttaa ihmiset ja niinku hirmu hankalaa jossain tapaamisissa mennä tuntemattomalla jotenkin esittäytymään, että tässä Petri terve ja (- -) [0:25:16], että se on tärkeetä. Mut ihan hyvin ioon menestynyt silti elämässäni ja niinku urallani tässä. Että jotenki semmosta lempeyttä tässäkin asiassa toivosi ihmisille.

Irene: Joo, toi on jotenkin helpottavaa itsestäkin kuulla, että sinäkin voit kokea olevasi jotenki ujo. Ku ottaa huomioon, että millasissa tehtävissä oot ollu, niin sitä jotenkin olettas, että no hän on varmaan semmonen ulospäin suuntautunut ihminen, joka tulee kaikkien kanssa toimeen, toisin kuin minä [naurua].

Petri: Kaikki varmaan ajattelee näin.

Irene: Sepä se juuri, et kaikki sitten... Yllättävän samanlaisia ne ihmisten ajatukset sitten on, kun niitä epävarmuuksia esimerkiks uskaltaa kertoa niistä. Niin kuin jos sanotaan se sana "verkostoituminen", niin siitä tulee vähän semmonen [yökkäys] -olo. Että en minä nyt haluan jonnekin tuonne mennä pöhinä tapahtumaan itseäni markkinoimaan, vaan... ja sitten miettii, että pärjäänkö sitten minä, jos on on silleen arempi ja ei koe tuollaista itselle erityisen luontevaksi, mutta kuten tuomasitki jo, niin ei sen tarvii, eihän se ole mikään yksi tapa, millä sitä voi verkostoitua.

No itellä on esimerkiks semmonen omasta mielestäni ihan hauska tarina siitä, että miten en minä sinne Heiliinkin päädyin, et siihen liittyy semmonen tikkari. Ja tarinahan

menee sillä lailla, että mä olin tuolla länsimaisen kirjallisuuden historian luentosarjalla ja siellä istu sellanen yks tyttö, joka musta vaikutti semmoselta, et hänellä on hienoja ajatuksia ja että uskaltaisinpa lähestyä häntä ja saada toverin täällä ulkopuolisena sivuaineopiskelijana, mutta en sitten uskaltanu. Sitte syksyllä myöhemmin sitten tuli vastaan ihan sattumalta hänen bloginsa netissä ja sit mä siinä keräsin rohkeuteni, et nyt jos minä haluan kaverin, niin minun täytyy itse tehdä jotain asialle ja sitten minä kirjoitin hänelle muodollisen sähköpostin, missä kehuin hänen blogikirjoituksiaan ja sitten... hän ei ensin vastannu ja sitte: "no niin, olen häpäissyt itseni täysin." Mutta sitten selvis, että hän Savonmualla käymässä juuri tuolloin, eikä sähköpostinsa äärellä ja sitten menimme kahville ja meidän toveruutemme alkoi. No se tikkari täällä nyt varmaan ihmetyttää kuulijoita, et milloin se tulee, no se tulee hyvin pian tässä tarinassa vastaan.

Että hän sitte tämmösessä Joensuun feministit ry:n toiminnassa mukana ja kustans semmosta feminististä lehteä ja oli joku järjestöpäivä ja hän oli siellä ständillä ja siellä oli tikkareita tarjolla ja sitten mä toki näin myös tämän tuttuni siellä, mutta mulla oli myös äärimmäisen heikottava olo, verensokeri alhaalla, ja siellä se tikkari möllötti ja minun olis pitäny vielä pedagogiset jaksaa sinä iltapäivänä, niin sitten minä sinne menin ja sen tikkarin voimilla sitten jaksoin. Ja tunsin ehkä sen tikkarinkin takia sitä hieman semmosta niinku painetta ja kyllä myös ihan siis olisin varmaan muutenkin päätenyt ratkaisuun lähtee mukaan siihen feministisen lehden toimintaa, mutta uskon, et se tikkari vielä oli niinku se sinetti tälle hommalle.

Ja sitten tosiaan siinä tuli sitä lehtikirjoittamiskokemusta tän vapaaehtoistyön myötä ja sitten tää mun kaveri oli ollu Heilissä teatterikriitikkona ja kun hän sitten muutti toiselle paikkakunnalle, niin hän sitten suopeuttaan suositteli minua silloiselle päätoimittajalle ja eräänä päivänä sain sitten puhelun ja siitä se sitten lähti. Et sitä ehkä, mitä tästä tarinasta opimme, niin juuri ei tarvitse välttämättä olla sitä pöhinää, vaan sitte tommonen niinku aika... itselle se oli juuri tämmönen, et en olisi ikinä arvannut, että sitä että kiinnitin huomiota johonkuhun ihmiseen luennolla, niin seuraa se, että minusta tulee sitten teatterikriitikko, mutta että ilman häntä en olisi siinä. Kiitos Sinikka.

Petri: Jotenkin koko verkostoitumista rupesin miettiin tossa vaan, että ehkä sillee jotakin, jos sanoo niin on se, että niinku ihmisille kannattaa olla kiva. Et varmaan niinku helpommin sitten jatkossa voi tapahtua jotakin, jos oot vaan sillain mukava ihmisille. Elämä on varmaan aika paljon helpompi.

Mut on mullaki sitte ihan tollasia samanlaisia. Niinku tossa oli musta hyvä tuo, että pitää uskaltaa joskus niinku ottaa se yhteys tai avata suu, niin se on kyllä ihan totta. Että ihan niinku omin päin pelkästään, niin kyllä jotkut mahdollisuudet saattaa mennä

sitten ohi. Et mullaki on kuitenkin niinku kivoja juttuja tapahtunut elämässä, ku on joskus uskaltanu sanoo, että hei miä vois in auttaa tai vois in kokeilla tai vois in niinku... Päädyin freelancer copy writeriksikin tossa pariks vuotta sillä vaan, että oli tuttava, joka niittän asioitten kanssa painiskeli ja se kaipas vähän sinne kirjoittaa tai ääneen pohti sitä. No sit olin, et no hei miä voin kokeilla, että mä oon kirjottanu kaikenlaista, että mitähän tästä tulis. Ja pari vuotta eläintenkin puoliksi itteni sillä, kun olin hoitovapaalla ja muuta. Että niinku tämmösistä ne voi lähteä jotkut jutut. Että kannattaa niinkun uskaltaa ottaa yhteyttä ja avata suu ja sit kokeillakin jotakin juttuja, vaikka ei oo ihan varma, että onko tää nyt täydellistä ja osaanko täydellisesti. Ei kukaan varmaan ikinä osaa mitään täydellisesti, jotkut vaan tekee.

Pinja: Onko teillä niinku esimerkkejä siitä, et miten te ootte ollu muille ihmisille sitten hyödyks tai vaikka auttanu johonki kohti jotain työpaikkaa tai tiettyä urapolkua?

Petri: No kyl tuolla festaripuolella, kun oli töissä, meillä oli paljon harjottelijoita siellä ja jonkun verran toki työntekijöitäkin palkattiin. Siellä on paljon semmosia lyhytaikaisia pestejä, ku on niin sesonkiluontoinen työ. Niin kyllä niinku monenkin harjoittelijan kanssa niin kyllä koitin parhaani mukaan aina sitten tavallaan avata ovia ja esitellä ja niinku potkiakin johonkin suuntaa aina, et josta näki, että toinen on menossa ja on toiminu suosittelijana hyvin alttiisti monelle, jotta on nähnyt, että kannattaakin olla tai on sellasia ihmisiä, jotka haluaisinkin nähdä jossain töissä. Ni kyl tätä on kyllä kaikin tavoin koittanu aina. Ei siinäkään oo mitään niinku muuta filosofiaa ollut taustalla, ku et on kivoja tyyppejä, haluan niinku hyvää niille. Että ei se oo sillee ajatellu, että tässä nyt jotain verkostoa nyt niinku parannan tai mitään muuta, vaan että ihan noin. Mutta kyllä ehdottomasti siis tota oon tehny ja oon paljon suositellut ihmisiä ja vinkkailu ja muuta kaikkea.

Irene: Mulla se on ehkä ollu käytännössä lähinnä sitä tähän astisen elämäni aikana, että on esimerkiks ollu joku, itse ollut sijaisena jossain koululla ja sitte sinne on haluttu sijaista taas ja minä en oo sitte päässy, niin sitte oon jotakuta, oon kattonu, että tää vois olla nyt semmonen sopiva tyyppi tai ylipäättään joku, joka nyt jollain lailla täyttää ne pätevyyskriteerit siihen tehtävään, niin oon sitten niitä ehdottanu, ku on kysely sitten niitä nimiä, niin sinne ja sitten on saattanu siitä ihan pitempiäki sijaisuuksia seurata näille tovereillenikin.

Petri: Yks tommonen tärkeä tavallaan, mikä tuli mieleen, niin ihan siis sellanen kannustaminen ja kevyt ehkä tuuppaus ihmisille, niin siinäkin jotenkin uskon, että on merkitystä. Että kun varsinkin jos on vielä vähän sillai työuransa alussa, niin sitten jotakin vahvuuksia, jos joku kertoo, että tuossa muuten oot tosi hyvä ja kannattaiskohan tuota harkita, että voisitko tarjota tonne tai tonne tai tonne, niin niillä voi olla aika iso merkitys silloin, kun on siinä herkässä vaiheessa, millo ei vielä oo

kauheesti kokemusta. Et sit kyllä semmosta (-) [0:32:11] kaikkia tekemään, jotka pystyy olleen semmosessa asemassa, jolla on niinku sanoilla merkitystä, niin kannattaa kyllä kannusta niitä vahvuuksia eteenpäin.

Janita: Onko joku kannustanut teitä, esimerkiks joku kandin ohjaajaa, suuntaamaan johonkin suuntaan? Potkinu oikeaan suuntaan, sanotaanko näin [naurahtaa].

Irene: No mul on ainaki ollu just hirveen kannustavat ohjaajat, että mulla on just mun kandin ohjaaja ja sitten graduohjaaja on nyt ne mun väitöskirjaohjaajat. Muun muassa ne oli ne ihmiset, jotka uskoivat minuun silloinkin, kun en itse uskonut. Samoin kyllä sitten moni ihan perheenjäsen tai muu läheinen on aina yrittänyt sanoa mulle, että kyllä minusta siihen on.

Mutta että kyllähän se tuntuu sillain, että kun on vielä niinku alan ihminen, niin jotenkin erityisen sillain rohkaisevalta ja ovat sanoneet kyllä monta tosi ihanaa asiaa ja myös silloinki, ku ei oo menny ikään kuin nii hyvin, niin on sitten lohdutelleet, että ei se maailma siihen kaadu, jos nyt ei oo tullut sitä uraa uurtavaa tutkimustulosta tässä ensimmäisen väitöskirjan vuoden aikana, niin jotenkin asettaneet sitten niitä mun ajatuksia ehkä vähä parempaan perspektiiviin ja näin. Mutta et heti alusta asti tai sieltä kandiseminaarista, niin just tää mun ohjaaja oli silloin, että: "Hei! Karjalainenhan voisi olla kiinnostunut tästä." Ja sitten mun kandista oli siellä pieni juttu sitte sanomalehdessä ja silleen, niin tiedä sitten, mikä sen merkitys. Senkin olen maininnut sitten esim. kun hain tuoksi nuoremmaksi tutkijaksi, että olen tiedettä tuonut tai minun tekemää tiedettäni on jo popularisoitu.

Petri: Joo, ehkä itellä... tolleen semmonen tärkeä kannustin on ollu se, että on annettu vastuuta aika silleen vähäisellä kokemuksella, ku on ollu töissä ja tekemässä asioita. Ja se on kannustanu kauheesti sit siihen niinku ottaankin sitä vastuuta. Ja sitä on koettanut itsekin taas sitte tehdä, kun on niinku ihmisten kanssa töissä. Et silloin kun näkee, et joko pystyy ottaa vastuuta vastaan, niin antaa sitä suoraan, eikä niinku tavallaan kontrolloi sitä asiaa. Niin se sillei tavallaa... uimaan oppii uimalla tyyppisesti. Että mieluummin näin päin, koska se rohkaisee sit kauheen paljon, kun ensimmäiset jutut on tuntunut jänniltä, mut sit ku se eka juttu on kerran tehty, niin se ei oo enää eka juttu ja sen jälkeen uskaltaa monenlaista muuta. Tälle mulle on käyny ja miä sitä toivoisin muillekin.

Pinja: Kun puhutaan verkostoista ja sitä, et sen kautta on mahdollista työllistyä, niin miten te niinku näette sen, että saako ikään kuin parhaat kalat omasta verkosta vai pitääkö ne onkia erikseen? Elikkä siis... sitä, että kuinka paljon esimerkiks vaikka just kaupungilla tai ylipäätään päätyy ihmisiä töihin siitä pienestä piiristä, joka siellä jo valmiiks on tiedossa, ja kui paljon haetaan uusia? Ja mistä niitä uusia sitte haetaan, ku tuntuu, että työpaikat on välillä vähän silleen piilossa?

Petri: No ehkä tässä nykyisessä työssä ei työpaikat voi olla piilossa, ku ei voi olla, niin kuin laki määrää ja se on ihan juuri näin, ku pitääkin olla. Että niin kuin meillä nyt on kaikki työpaikat tuolla julkisessa haussa. Tämä on aika pieni paikkakunta tää Joensuu täällä, vaikka entisessä työssä festarihommissa, niin kyl sillai aika hyvin tunsi kaikki, jotka on potentiaalisia työntekijöitä siellä vähän vaativimpiin tehtäviin. Ja Popparin puolellakin, silloin kun oli jotakin paikkoja harvakseltaan siellä paikkoja oli auki, ku on niin vähän ihmisiä töissä, niin halu oli se, että tulis hyviä hakemuksia aina muualtakin päin Suomea, ihan tuntemattomilta ihmisiltä. Ei ollut todellakaan niin, että tästä täytyy ottaa tästä läheltä joku ihminen tai ei haluta ulkopuolisia sinne. Mutta se että tänne saa sellasia ihmisiä töihin, jotka varsinkin vaihtaa sit asuinpaikakseen Joensuun, niin se ei välttämättä oo niin helppoa, että tämä on vähän tämmönen muna-kana-asiaa, että voi olla myös, että päätyy siihen tilanteeseen, että on niitä tuttavii töissä.

Irene: Niin. Kyl siitä varmasti sillai hyötyä on, jos niitä verkostoja on jo olemassa ja ihan sillai vaikka just opetustyön näkökulmasta, et jos jo tuntee talon tavat, vaikka just on ollu siellä sijaisena, niin onhan se todennäköistä, että sitten se voi olla se polku sitten sinne vakkarityöhön jotain... tai niinku lopulta vakituiseenkin työhön. Että ainakin sitä haluais ajatella ja uskon, että näin myös on, että ei se, kenen kaveri on, oo sillai lailla kuitenkaan ratkaisevaa, vaan että oikeasti ne meriitit, kuten siitä just tietysti nää julkasut ja opetustyö yliopistossa ja vaikka sitten opinnäytteiden ohjaus. Että jos näitä asioita on itselle onnistunut haalimaan, niin se ois kuitenkin tärkeämpää, ku se että onko sitten jonkun kaveri.

Petri: Joo. Ehkä sen vois lisätä vielä noista ihmissuhteista ja verkostoista, että hyvät suosittelijat työhakemuksessa on kyllä niinku oman kokemuksen mukaan ainakin kyllä tosi merkityksellisiä. Et jos pystyy olemaan tavallaan siihen vieläpä jotenki siihen työhön tulevaan työpaikkaan, mihin on hakemassa, joku kontakti niillä suosittelijoilla, niin sillä voi olla kyllä merkitystä. Siis tavallaan sille, joka päättää siitä työstä, niin sille joku tavallaan tuttava suosittelimassa tai joku sellainen, johon hän pystyy samaistumaan jollain tasolla, ni sillä on kyllä varmasti väliä.

Ja niinku mieltii tota Ilosaarirock-työtä. Ilosaarirockilla on niinku siinä skenessä hyvä maine semmosena työnantajana ja sillä, et siellä tehdään asioita hyvin ja siellä on hyviä tyyppiejä töissä, niin tiiän, että hyvin monella semmosella, jotka meillä vaikka harjoittelussa siellä on ollut tai muuta, niin se on ollut se syy, minkä takia niistä on kiinnostuttu, et siellä on se maininta siitä paikasta ja sit siellä on joko tietty, joko on ollu suosittelija tai tietty muuten sillai, että voi soittaa mulle. Mulle on soittanu moni, vaikka ne ei ollu suosittelijanakaan, että mikä tyyppi tää on, tää on teillä ollut töissä. Et se on niinku semmonen meriitti ja tavallaan tommost verkostot voi olla aika sillai laajoja. Et yks tommonen festivaali Suomessa, niin siellä saattaa olla paljonkin niinku luovan alan verkostoa siinä porukassa. Siinä voi olla 1 000 ihmistä, jotka tietää se

Ilosaarirockin jonkun työntekijä siellä ja voi soittaa sitten jostakin harjoittelijasta, että mikäs tyyppi, ku tämä on teillä ollu. Et sillä on kyllä, sillä on väliä.

Mullakin tässäkin työssä, mitä hain, ni kaikille suosittelijoille, ketkä siihen oli, soitettiin ja parhaimmille kolme kertaa, että sillee niin kun sillä voi olla tosi paljon merkitystä.

Irene: Kyllä ja kanssa siellä tutkimusmaailmassa, että kyllähän sitten ne myös ne verkostot, mitä siellä onnistuu itselleen haalimaan, niin nehän sitten usein tarkoittaa sitä, että pääsee sitten tekemään jotain projektia vaikka heidän kanssaan. Että sillä laillahan ne toki vaikuttaa ja on hyvinkin tärkeitä ja siksihän näitä konferensseja sun muita sitten järjestetään, että pääsis sitte tutustumaan siihen yhteisöön.

Pinja: Miten te sitten suhtaudutte, jos niin kuin työelämässä tai työtä hakiessa kemiat ei kohtaa ollenkaan sen toisen ihmisen kanssa? Onko se niinkun välittömästi iso ei koko paikalle tai miten se niinkun nähään tälle työelämässä teidän näkökulmasta?

Petri: Niin kyllä niillä ihmisten välisillä kemioilla on merkitystä, että kyllähän niinku työnhakutilanteessa haetaan työkavereita monesti itselle. Siellä haastattelija voi olla niinkun tekemässä töitä sit se ihmisen kanssa, niinku varmaan valtaosa meistä haluaa sellasta ihmisten kanssa tehdä töitä, joiden kanssa tuntuu olevan helppo tulla toimeen. Ja se voi olla aika karu se, jos vaikka puol tuntia haastattelu-aikaa ja siinä pitää tehdä se vaikutus, koska ei kaikki meistä ihmisistä (-) [0:39:10] puolesta tunnissa. Voi olla jännittävä hetki tai mitä tahansa muuta, josta voi jäädä se vaikutelma, että silleen se on niinku aika... on sillee karu tilanne kyllä, että niin äkkiä tehdään se arvioi, että minkälaisia ihmiset on.

Ja tässä, niinku tossa aiemmin puhuttiin siitä, että onko näillä niinku kaverisuhteilla ja muilla merkitystä, niin täähän voi olla avuksi niille, jos tuntee ihmisiä jo ennakolta, niin se ensivaikutelma ei enää merkkää siinä vaiheessa. Että sit on enemmän, ku se puoltuntia aikaa tehdä se ihastuminen. Et kyl kannattaa työhaastattelutilanteessa aika miellyttävä olla, että se vaikutelma on hyvä.

Niin ja onneks tässä nyt alkaa olla vähän niinku toisinkin päin. Ite puhuin tässä koko ajan siitä hakijan näkökulmasta, et hänen täytyy tehdä ihastus, mut kyllähän se nykyisin alkaa olla myös niin päin, että sen työpaikan pitää olla ihastuttavaa, että sinne haetaan. Että se on tosi hyvä, et siinä se valta-asetelman vähän kääntyykin niin päin, et se työnhakijakin voi olla niin, että jos joku tuntuu tosi kurjalta ja tietää, et siel on jotenkin kurja, huono, toksinen meininki, niin ei sinne oo pakko hakeutua. Et voi olla muitakin paikkoja, minne mennä.

Et kyl mullakin niin kuin tätä viimesintä työtä hakiessa, niin tiesin sen, että ku ties muutamia ihmisiä, ketkä siellä on, pystyin soittaa sinne, et onko siellä hyvä meininki. Et niinku, onko se semmonen paikka, kysyn suoraan, et onko se sellainen, missä miä

viihtyisin. Et sillä, et ei mun ollu pakko hakea mitään. Mul oli ihan hyvä työ, josta tykkäsin. Niin tällä tavalla, et sitä valtaa on myös siellä hakijalla. Et silleen tavallaan semmosta oman arvontuntoa on hyvä nostaa kanssa, et ei oo pakko olla töissä siellä, missä ei huvita olla töissä. Voi tehdä jotakin muutakin.

Janita: Ihmisiä on kummankin pöydän toisella puolella.

Petri: Kyllä. Miä voi kertoa yhden verkostoitumisvinkin kyllä vielä.

Janita: Anna mennä.

Petri: Silloin ku tota elokuvafestari hommaa rupesi tekemään, siinä oli jonkun verran semmosta kansainvälisissä tilaisuuksissa käymistä ja piti jotenkin itseänsä ja sitä festaria tuoda tykö, niin luin jonku semmosen oppaan elokuvafestareista. Yksi varmaan maailmassa kirjoitettu. Ja siellä oli vinkki, että kun meet sellasen paikkaa, missä on paljon ihmisiä, että jos haluat että ne muistaa sinut laita hassun näköinen hattu päähän ja sitä toteutin. Mulla oli hassu hattu päässä, kun siellä olin. Toivon, että joku muistas paremmin. Tais olla punainen nahkahattu [naurua].

Pinja: Mitkä on teidän mielestä niinku tärkeimmät vinkit siihen, et saa tuotua niitä omia vahvuuksia esiin?

Irene: No ehkä lähtisin juuri siitä konkretiasta, että miettii, että mitä minä nyt ihan oikeasti olen tässä elämässä tehnyt. Et sitä ei voi sitte kieltää edes itseltään. Et vaikka kuinka suhtautus kriittisesti vaikka omaan kirjoittamiseen, niinkun minun tapauksessa on, niin en voi sitä pois itseltäni ottaa, että on vaikka lehteen kirjottanu useiden vuosien ajan ja kyllähän se ihan päheeltä kuulostaa sitten siellä hakemuksessakin. Ja sit voi kytkeytyä juuri monenkin monentyypiseen työnhakuun sitten juuri tämä, että no osaan tiiviisti kertoa asioista, vaikka olen kyllä siinä aika kökkö oikeasti. Et aina on se pahin ongelma se tiivistäminen edelleen, mutta että olen silti joutunut sitä sitten oppimaan tässä kaikenlaista eri kirjoitushommien myötä.

Petri: Ja yksi hyvä vinkki on se, että niitä työhakemuksia niin kannattaa luettaa jollakin luotetulla ihmisellä. Se on voi olla vähän kiusallista. Ne voi olla monesti vähän sellasia, et nolottaa. Ne on aina henkilökohtaisia, mutta yleensä kaikki tekstit paranee sillä, et joku muu kattoo ne kanssa. Ite oon koittanu kyllä tehdä sitä kans sitte, että näyttää jollekin muullekin ja se voi sit sanoa, että nyt kehitossa vähän liikaa ittees ja tossa vois olla vähän enemmän jotakin ja tossa toistat ja tämmöstä näin.

Pinja: No sitte oikeestaan niinkun viimeinen varsinainen tämmöinen kysymys tai... vinkkejä. Niin onko vielä jotain sellasia vinkkejä niinkun työhaastattelutilanteeseen, et miten niissä niinkun pärjätä tai millaisia kokemuksia teillä niistä on? Että miten niissä pystyy sit samalla tavalla luonnollisesti tuomaan ne samat vahvuudet esiin, mitkä on

jo vähän niinkun kertonu siellä työhakemuksessa? Niin miten tavallaan niinkun antaa itsestään sellainen hyvä kuav?

Irene: Nii. No itellä on aika vähän niitä varsinaisia työhaastattelukokemuksia. Et yhden surkuhupaisan lähinnä muistan tuolta. Lukiolaisena hain kirjastolta töitä ja minä olin ollut myös TET-harjottelussa sitten kirjastossa ysiluokkalaisena ja sitten minä ylpeänä, niinku oli aina neuvottu siellä opo, että se TETti voi olla hyödyllinen ja sitte mulla oli TET-vihko oikein mukana ja sitten hän avasi sen TET-vihon tämä kirjastonhoitaja ja sitten kauhukseni muistin, mitä siellä lukee tai näin. Siellä oli sitte joku tällanen, että voisitko työskennellä kirjastossa ja luki, että en ikinä minun lahjani, taiteellisuuteni menee hukkaan. Siitä huolimatta onnistuin saamaan tämän kirjaston kesätyön. Et ilmeisesti sitten jotenkin sillä ehkä olemalla ihan kiva tyyppi tästä huolimatta. Lähinnä se nauratti tätä kirjastonhoitajaa.

Petri: Ehkä sen ansiosta sait sen työn.

Irene: Voi olla juu. En ainakaan ollut valheellinen sitten siinä tai jotain.

Petri: Kyllä varmaan samaistuttavuutta (- -) [0:43:59] joukossa, että I see you.

Janita: No kuitenkin kaikenlaisia ihmisiä tarvitaan kaikenlaisiin työpaikkoihin. Monenlaiset ihmiset voi pärjätä jossain samassa ammatissakin. Nii ihan sillä tavalla rohkeesti voi vaa olla oma ittesä tuoda itsensä esille. Tai mä oon jotenki ite ajatellu sitä, että kuitenkin se, millainen minä olen ihmisenä paistaa läpi sieltä joka tapauksessa, joten sit voi vaan anteeksipyytelemättä ja rohkeasti ja suurella apinanraivolla olla oma itsensä [naurahtaa].

Petri: Niin ehkä tossa tavallaan vois sanoa, sen että ehkä sitä luottoa, että koskaan ei ole liian myöhäistä. Että tiiän, että monelle on vaikeeta saada töitä, että on helppo niinku tästä... mulle on ollu aika helppo. On ollu onnistumisia paljon, hyvää onnea ja kaikkea mahdollista. Ei kaikilla oo niin sillee... varmastikaan näin helppoo saada töitä. Mut että tavallaan, että ei kuitenkaan lannistu, koska aina tämmöstä puhutaan paljon, et jos on joku pitkä pätkä, ettei oo ollu töitä, niin sitten on jotenkin niinku kaikki toivo menetetty. Että sen jälkeen kukaan ei ottaisi töihin enää tai muuta. Niin tämähän ei pidä paikkaansa. Kyllä töitä voi saada vaikka ois 10 vuotta tekemättä jotakin tiettyä työtä, niin senkin jälkeen. Kaikki on mahdollista. Että ei sellasta niinku epätoivoo ja lannistumista tulis vaan.

Janita: Tämä jakson kuvaukseen laitetaan osoitteita, johon te kuuntelijat voitte tutustua, jos te ootte jumissa tuon oman urapolun suunnittelun kanssa. Ja itse haluan näistä osoitteesta nostaa esiin tämän töissä.fi, koska siellä on pääaineen perusteella jaetut ammattimahdollisuudet. Eli sinne voi vaikka oman pääaineensa kirjoittaa, kuten esimerkiksi itselleni tämä kirjallisuus ja siellä kerrotaan satoja ammatteja, joita jotkut

tästä samasta pääaineesta olevat ovat valmistuneet ja tekevät näitä töitä. Se on mahtava.

Pinja: Eliikkä kun kysymyksenä on, että miten ajautua oikeeseen virtaan ja että minkälaisia verkkoja siellä erilaisille kaloille on, niin oikeestaan tärkeimpänä on se, että kyllä jokaiselle löytyy se oma virta ja se oikeestaan muotoutuu tosi pitkälti sen mukaan, että minkälainen on ja minkälaisia asioita haluaa omalta uraltaan ja että miten paljon uskaltaa sitten lähteä sitä kehittämään ja mihin uskaltaa ja haluaa lähteä ajautumaan.

Janita: Ja terveiset generalistille, joka kamppailee näiden asioiden kanssa. Et kyllä se oma virta löytyy, kunhan uskaltaa veneensä vesille laskea.